Eduskunnan pankkivaltuuston kertomus 2024

Talousvaliokunnan kuuleminen 11.11. 2025

Antti Lindtman, Eduskunnan pankkivaltuuston puheenjohtaja

Pankkivaltuuston tehtävät

- Pankkivaltuusto valvoo Suomen Pankin hallintoa ja toimintaa
- Pankkivaltuusto vahvistaa Pankin tilinpäätöksen perusteet (esim. varausten kerryttämisen) ja päättää Pankin tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta ja tulosta koskevista toimenpiteistä
- Pankkivaltuusto valitsee Pankin johtokunnan jäsenet pääjohtajaa lukuunottamatta
  (presidentti nimittää pääjohtajan pankkivaltuuston esityksestä)
- Pankkivaltuusto antaa eduskunnalle kertomuksen pankin toiminnasta ja hallinnosta sekä pankkivaltuuston käsittelemistä asioista.
  Nyt käsittelyssä on tämä laissa tarkoitettu kertomus.

Suomen Pankin tehtävät

- Suomen Pankin ensisijaisena tehtävänä on pitää yllä hintatason vakautta.
- Pankin on tuettava muiden talouspolitiikan tavoitteiden saavuttamista vaarantamatta ensisijaista tavoitetta
- Hoitaessaan Euroopan keskuspankkijärjestelmän tehtäviä itsenäinen keskuspankki ei saa pyytää tai ottaa vastaan määräyksiä muilta kuin Euroopan keskuspankilta. (ei siis esimerkiksi pankkivaltuustolta)
- Suomen Pankin tehtävänä on myös huolehtia setelien liikkeelle laskemisesta, valuuttavarannon hallussapidosta ja hoidosta ja huolehtia maksu- ja rahoitusjärjestelmän luotettavuudesta ja tehokkuudesta

Rahapolitiikan tavoitteen saavuttaminen onnistui

- Inflaatio jatkoi hidastumistaan vuoden 2024 aikana lähestyen 2 prosentin tavoitetasoa
  - Tammikuussa 2,8 % -> joulukuussa 2,4 %.
  - Ajurina aikaisemmat koronnostot ja hidastunut talouskasvu (geopoliittisen epävarmuuden jatkuessa)
- Tämä antoi tilaa aloittaa ohjauskorkojen lasku kesäkuussa 2024.
  - Ohjauskorkoa laskettiin edelleen syys-, loka- ja joulukuussa
  - Talletuskorko: 4 prosentista -> 3 prosenttiin.
- Pitkän aikavälin odotukset ovat pysyneet lähellä 2 prosentin inflaatiotavoitetta

Rahapolitiikan toimeenpanokehikon uudistus 2024 oli suppea

- Talletuskorko (talletusmahdollisuuden korko) edelleen keskeinen korko
  - Eroa perusrahoitusoperaatioiden korkoon kavennettiin: 0,5 -> 0,15 prosenttiyksikköä syyskuussa 2024
- Ei muutoksia viikottaisissa perusrahoitusoperaatiossa tai 3 kuukauden operaatioissa
  - Pysytään kiinteäkorkoisessa huutokaupassa.
- Rakenteelliset arvopaperiostot ovat uusi kanava jakaa likviditeettiä

Taseen supistuminen jatkui

- Velkakirjaomistukset: 90 mrd. -> 82 mrd.
  - Yhä 27,4 % valtion velkakirjoista
- Valuuttavarantoa kasvatettu. Nyt 9 mrd. euroa
- Kultavarantoja supistettu 10 %. Silti 44 tonnia! (vuodenvaihteessa n. 4 mrd.)
  - Kullan arvostustililtä siirto varauksiin kattamaan suurempaan valuuttavarantoon liittyvää valuuttakurssiriskiä.
- Myös koko eurojärjestelmän tase supistui 880 miljardilla → 4 300 miljardiin (n. 30 % BKT:stä)

Suomen Pankin tulos 1 mrd. € tappiollinen

- Tappiot syntyvät siitä kun Suomen Pankki saa sijoituksilleen (keskeisenä osana Suomen valtion velkakirjat) alhaisempaa tuottoa kuin mitä se on veloilleen (pankkien talletukset keskuspankissa) maksanut.
- Syksyn koronlaskut eivät ehtineet näkyä tuloksessa.
- Kuluvana vuonna tappio supistuu olennaisesti.
- Tappioon on hyvin varauduttu, eikä se vaikuta rahapolitiikkaan tai Suomen Pankin toimintaan

Finanssivalvonta

- Finanssivalvonta toimii Suomen Pankin yhteydessä mutta on päätöksenteossaan itsenäinen
- Finanssivalvonta valvoo pankkeja, vakuutuslaitoksia ja eläkeyhtiöitä tavoitteena finanssimarkkinoiden vakaus ja yleinen luottamus finanssimarkkinoiden toimintaan
- Pankkivaltuusto valvoo Finanssivalvonnan toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta.
- Pankkivaltuusto nimittää Finanssivalvonnan johtokunnan ja johtokunnan esityksestä Finanssivalvonnan johtajan

Finanssisektori kertomusvuonna 2024

- Heikko suhdanne tilanne ja geopoliittiset jännitteet heikensivät edelleen finanssisektorin toimintaympäristöä
- Vakavaraisuus säilynyt hyvänä, vaikka riskit ovat säilyneet suurina.
- Heikko talouden tila ei näkynyt merkittävänä järjestämättömien luottojen kasvuna.

Poimintoja Finanssivalvonnan toiminnasta kertomusvuonna 2024

- Merkittävien luottolaitosten (eli suurten pankkien) lisäpääomavaatimukset ennallaan.
- Kuluttajaluottoja myöntävät yritykset siirtyivät FIVAn valvottaviksi.
- Valvonta tarkastellut erityisesti
  - kiinteistövakuuksien arvostuskäytäntöjä ja
  - taloyhtiölainojen luottoriskejä, sekä
  - digitaalista häiriösietokykyä.
- Kryptovaratoimijoiden toimilupahakemukset FIVAlle. Seitsemän hakemusta.

Pankkivaltuuston kehotti Finanssivalvontaa

- Seuraamaan avoimien kiinteistörahastojen toimintaa ja niiden vaikutusta markkinoiden toimintaan.
- Jatkamaan toimintaansa, jolla varmistetaan, että rahanpesun estäminen on riittävän tehokasta.
- Käyttämään toimivaltansa puitteissa käytettävissä olevia keinoja niin, että pankit tehostavat toimintaansa pankkihuijausten estämiseksi.
- Vaikuttamaan siihen, että sääntelyllä ei aiheettomasti vaikeuteta pienten ja keskisuurten yritysten rahoituksen saatavuutta.
- Varmistamaan käytettävissä olevilla keinoillaan, että peruspankkipalvelut turvataan ja että myös ne asiakkaat, jotka eivät käytä digitaalisia palveluita, pystyvät hoitamaan pankkiasiointinsa kohtuullisilla kustannuksilla.